

Wiadomości

Poniedziałek, 11 stycznia 2021

INFORMACJA ŚMIECI

TREŚĆ PISMA

Wieliczka, 29.12.2020 r.

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na skierowane do mnie pismo z dnia 9.12.2020 r. w sprawie uchwały Rady Miejskiej dotyczącej ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Wieliczka wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z ustawą o gospodarowaniu odpadami, która obowiązuje od 1 lipca 2013 r. każda gmina zobowiązana jest do odbioru śmieci od mieszkańców i nadzorowania ich zagospodarowywania przez wybrane w przetargu firmy. Sposób zagospodarowania opadów wynika ze specyfiki i możliwości, jakimi dysponuje dana gmina.

Aby zaznaczyć, że nasza gmina nie jest odosobniona w tych trudnościach pozwolę sobie przedstawić jak kształtują się opłaty w następujących gminach: Gdów: 31 zł/os., Zielonki: 32 zł/os. w nieruchomości jednorodzinnej, 36zł/os. w nieruchomości wielorodzinnej, czy Zabierzów 35 zł/os. Oczywiście należy przedstawić, że są gminy w których opłaty są niższe na

przykład Kraków, który korzysta w tym celu z nowoczesnej ekospalarni, z której nie mogą korzystać wszystkie inne gminy.

Gmina Wieliczka, podobnie jak inne samorządy nie ma wpływu na przyjętą politykę cenową i sposób funkcjonowania firm świadczących usługi w zakresie przetwarzania, odbioru i zagospodarowania odpadów. Nadrzędną rolą gminy jest wyłonienie wykonawcy usług, którego oferta złożona w przetargu jest najkorzystniejsza.

Jak pokazuje obecna sytuacja, najpoważniejszym problemem gmin jest niewielka ilość firm świadczących usługi tego rodzaju, co przekłada się na małą ilość firm startujących do przetargu (w gminie Wieliczka w postępowaniu ogłoszonym w 2020 r. wzięło udział tylko 2 oferentów). Taki stan rzeczy determinuje utworzenie monopolu cenowego na ten zakres usług, w wyniku czego gminy muszą przyjąć stawki narzucone przez firmy wykonawców, bez możliwości wyboru konkurencyjnej oferty.

Ceny śmieci RIPOK (Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych)

za okres od 2013 do 2020.

Zgodnie z zapisami ustawy, głównym założeniem obowiązującego obecnie systemu jest samofinansowanie, tj. gmina nie może zarabiać na świadczeniu usług, ale ani nie powinna też do nich dopłacać. Na przykładzie gminy Wieliczka dopłata z budżetu gminy w 2018 r. wyniosła 2,1 mln zł, a w 2019 r. 1,1 mln zł. W roku 2020 dochody z opłat są szacowane na poziomie 16,5 mln zł, zaś umowy na świadczenie usług zostały zawarte na kwotę 22,2 mln zł.

W projekcji na kolejny rok - 2021, mimo zwiększenia stawek opłat, deficyt będzie się utrzymywał, choć zmniejszy się on do poziomu ok. 2,5 mln zł. W tym wypadku gmina będzie dopłacać do systemu zagospodarowania odpadów, tak jak dopłaca do ścieków, czy komunikacji, wspierając tym samym mieszkańców we wszystkich usługach komunalnych.

Analizując zaprezentowane dane trzeba wyraźnie wskazać, że na opłatę za gospodarowanie

odpadami dla mieszkańców składa się wyłącznie kwota za odbiór śmieci wyprodukowanych na terenie gospodarstwa domowego. Odpady komunalne pochodzące spoza budynków mieszkalnych odbierane są na podstawie odrębnej umowy na wywóz śmieci i nie są doliczane do systemu odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców. Dodatkowo instytucje, podobnie jak przedsiębiorcy zawierają indywidualną umowę na wywóz śmieci.

Problem dotyczący wysokich opłat za utrzymanie gospodarki śmieciowej ma charakter ogólnopolski, nie lokalny. W latach 2018-2019 opłaty podniosło około 60% gmin w Polsce, wg prognozy na 2021 r. ten procent będzie znacznie wzrastał. Szczegółowe wyliczenia pokazują również, że nawet przyjęte obecnie kwoty nie wystarczą na całkowite zbilansowanie systemu.

Ważnym aspektem, na który trzeba zwrócić uwagę, analizując sytuację w gminie Wieliczka jest tendencja wzrostowa produkcji śmieci przez gospodarstwa domowe. Na podstawie dokładnych analiz wiadomo, że w 2019 roku mieszkańcy naszej gminy wyprodukowali dokładnie 20 727,58 ton śmieci – tyle odpadów odebrano od mieszkańców, w tym odpady przekazane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (niemal 900 ton).

W roku 2020 ilość wyprodukowanych odpadów wzrosła do prawie 22 tysięcy ton (w tym prawie 1800 ton w PSZOK). W stosunku do roku poprzedniego jest to wzrost o 6%, a więc więcej niż w latach 2018-2019, mimo że w tym okresie przybyło prawie tyle samo mieszkańców.

Odnosząc się do danych dotyczących ilości wytworzonych odpadów na jednego mieszkańca w gminie Wieliczka (422 kg rocznie), gdzie wg GUS Kraków wytwarza 432 kg, Zielonki 439 kg, Bochnia 385 kg, a Tarnów 457 kg, trzeba podkreślić, że podana wartość to całkowita ilość odpadów komunalnych wyprodukowanych na terenie miasta i gminy. Jeśli wziąć pod uwagę ilość śmieci odebraną od mieszkańców w wysokości niemal 21 tys. ton otrzymujemy wskaźnik rzeczywisty 356,66 kg/os., co daje 84,51% odpadów komunalnych odebranych z gospodarstw domowych w stosunku do wszystkich wyprodukowanych śmieci.

Wszyscy chcielibyśmy znaleźć najlepszy sposób na miarodajne wyliczenie ilości osób faktycznie korzystających z infrastruktury. System wykazuje około 60 tysięcy mieszkańców (na podstawie złożonych deklaracji) w stosunku do nieco ponad 58 tysięcy zameldowanych

osób. Gmina przyjęła przelicznik na jednego mieszkańca, nie wiążąc go z danymi dot. zużycia wody jako rozwiązanie bardziej sprawiedliwe, gdyż zużycie wody może znacząco różnić się w zależności od charakteru gospodarstwa domowego. W sposób ciągły trwają prace nad uszczelnieniem systemu, tak aby każda osoba realnie korzystająca z usług komunalnych została w nim wskazana.

Pragnę po raz kolejny zwrócić uwagę, że wyższe opłaty za gospodarowanie odpadami, które przecież dotyczą nas wszystkich, wynikają z obowiązującego prawa i uwarunkowań, w których działają samorządy realizujące politykę państwa. Aby sytuacja mogła się zmienić musi iść za tym dogłębna korekta istniejącego systemu oraz zmiana prawa. Tylko kategoryczna zmiana w przepisach może pozwolić na obniżenie cen oraz utworzenie bardziej efektywnego systemu gospodarowania odpadami.

Z poważaniem

Piotr Krupa

Zastępca Burmistrza ds. Inwestycji